

31964L0433

2012/64

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

29.7.1964

SMĚRNICE RADY

ze dne 26. června 1964

o hygienických otázkách obchodu s čerstvým masem uvnitř Společenství

(64/433/EHS)

RADA EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na články 43 a 100 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

vzhledem k tomu, že nařízení Rady č. 20 o postupném zřízení společné organizace trhu s vepřovým masem ⁽³⁾ se již používá a že nařízení Rady 14/64/EHS o postupném zavádění společné organizace trhu v odvětví hovězího a telecího masa již vstoupilo v platnost;

vzhledem k tomu, že nařízení Rady č. 20 nahrazuje četná tradiční ochranná opatření na hranicích jednotným systémem určeným především k usnadnění obchodu uvnitř Společenství; že nařízení Rady 14/64/EHS pro hovězí a telecí maso má rovněž za cíl odstranit překážky tohoto obchodu;

vzhledem k tomu, že používání zmíněných nařízení nebude mít očekávaný výsledek, dokud bude obchod uvnitř Společenství brzděn rozdíly v hygienických předpisech členských států v oblasti masa;

vzhledem k tomu, že k odstranění těchto rozdílů je nezbytné postupovat souběžně s již přijatými nebo připravovanými nařízeními o postupném zřízení společných organizací trhů směrem ke sblížení předpisů členských států v oblasti hygieny;

vzhledem k tomu, že cílem tohoto sblížení by mělo být především sjednotit hygienické podmínky pro maso na jatkách a v boudách, jakož i v oblasti skladování a přepravy masa;

že se zdá vhodným ponechat příslušným orgánům členských států úlohu schvalovat, pokud se týká obchodu uvnitř Společenství, jatky a boudy odpovídající hygienickým požadavkům stanoveným touto směrnicí a zajišťovat dodržování podmínek vyžadovaných k tomuto schválení; že je rovněž třeba upravit schvalování chladírenských skladů členskými státy;

vzhledem k tomu, že předložení osvědčení o zdravotní nezávadnosti vystaveného úředním veterinárním lékařem odesílající země bylo shledáno nejvhodnějším prostředkem, který příslušným orgánům země určení zajistí, že zásilka masa odpovídá ustanovením této směrnice; že toto osvědčení musí zásilku masa provázet až na místo určení;

vzhledem k tomu, že členským státům musí být ponechána možnost zakázat vstup masa na své území, jestliže bylo shledáno nevhodným pro lidskou spotřebu nebo jestliže neodpovídá předpisům Společenství v oblasti hygieny;

vzhledem k tomu, že nespovědí-li proti tomu hygienické důvody, musí být odesílateli nebo jeho zástupci na jeho žádost umožněno vyvézt maso zpět;

vzhledem k tomu, že k tomu, aby bylo zúčastněným osobám umožněno zhodnotit důvody, na nichž byl založen zákaz nebo omezení, je třeba o nich uvědomit odesílatele nebo jeho zástupce a příslušný ústřední orgán odesílající země;

vzhledem k tomu, že vznikne-li spor o důvodnost zákazu nebo omezení mezi orgánem členského státu určení a odesílatel, je třeba dát odesílateli možnost požádat o posudek veterinárního znalce uvedeného na seznamu sestaveném Komisí;

⁽¹⁾ Úř. věst. 134, 14.12.1962, s. 2871/62.

⁽²⁾ Úř. věst. 2012/64, 29.7.1964, s. 2028/64.

⁽³⁾ Úř. věst. 30, 20.4.1962, s. 945/62.

vzhledem k tomu, že je nicméně vhodné stanovit rychlý postup Společenství s cílem řešit spory vznikající mezi členskými státy týkající se opodstatněnosti schválení určitých jatek nebo bourárny;

vzhledem k tomu, že v některých oblastech, v nichž vyvstávají zvláštní obtíže, lze ke sblížení předpisů členských států přistoupit až po hlubším výzkumu;

vzhledem k tomu, že veterinární předpisy týkající se obchodu se živými zvířaty a s masem budou předmětem jiných směrnic Společenství; že se zdá nezbytné provést již nyní první sblížení vnitrostátních právních předpisů v těchto oblastech tím, že budou upřesněny některé podmínky, za kterých mohou členské státy zakázat nebo omezit vstup masa na své území z veterinárních důvodů, a upravit pro tyto případy konzultační postup,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Tato směrnice se vztahuje na obchod uvnitř Společenství s čerstvým masem domácích zvířat následujících druhů: skotu, prasat, ovcí, koz a lichokopytníků.

2. Za maso se považují všechny díly těchto zvířat vhodné pro lidskou spotřebu.

3. Za čerstvé maso se považuje veškeré maso, které neprošlo žádným způsobem konzervace; chlazené a zmrazené maso se nicméně pro účely této směrnice považuje za čerstvé maso.

Článek 2

Pro účely této směrnice se:

- a) „jatečným tělem“ rozumí celé tělo jatečného zvířete po vykrvení, vykolení, po odříznutí kravského vemene a s výjimkou prasat též po stažení kůže a oddělení hlavy a končetin ve výši zápěstního a hleznového kloubu;
- b) „droby“ rozumí ostatní čerstvé maso, které není jatečným tělem podle písmene a);
- c) „vnitřnostmi“ rozumějí orgány, které jsou součástí dutiny hrudní, břišní a pánevní, včetně průdušnice a jícnu;
- d) „úředním veterinárním lékařem“ rozumí veterinární lékař pověřený příslušným ústředním orgánem členského státu;

e) „odesílající zemí“ rozumí členský stát, ze kterého je čerstvé maso odesíláno do jiného členského státu;

f) „zemí určení“ rozumí členský stát, do kterého je odesíláno čerstvé maso pocházející z jiného členského státu.

Článek 3

1. Každý členský stát zajistí, aby bylo z jeho území na území jiného členského státu odesíláno pouze takové čerstvé maso, které splňuje, aniž je dotčen článek 8, tyto požadavky:

- a) pochází z jatek, které byly schváleny a jsou pod dohledem v souladu s čl. 4 odst. 1;
 - b) v případě dělení na menší kusy než čtvrtě uvedené v čl. 6 odst. 1 části A písm. a) bylo bouráno v bourárně, která byla schválena a je pod dohledem v souladu s čl. 4 odst. 1;
 - c) pochází z poraženého zvířete vyšetřeného před porážkou úředním veterinárním lékařem v souladu s kapitolou IV přílohy I a zvíře bylo shledáno zdravé;
 - d) bylo ošetřeno za vyhovujících hygienických podmínek v souladu s kapitolou V přílohy I;
 - e) bylo vyšetřeno úředním veterinárním lékařem po porážce v souladu s kapitolou VI přílohy I a nevykázalo žádné změny kromě traumatických změn vzniklých těsně před porážkou nebo a některých lokálních malformací či změn, u kterých však musí být prokázáno, v případě potřeby příslušnými laboratorními zkouškami, že jatečné tělo a droby nejsou v jejich důsledku nezpůsobilé k lidské spotřebě nebo nebezpečné lidskému zdraví;
 - f) je orazítkováno v souladu s kapitolou VII přílohy I;
 - g) je během přepravy do země určení provázeno osvědčením o zdravotní nezávadnosti v souladu s kapitolou VIII přílohy I;
 - h) v souladu s kapitolou IX přílohy I je po vyšetření po porážce skladováno za vyhovujících hygienických podmínek na jatcích a v bourárnách schválených a pod dohledem v souladu s čl. 4 odst. 1 nebo ve chladiřských skladech schválených a pod dohledem ve smyslu čl. 4 odst. 4;
 - i) v souladu s kapitolou X přílohy I je přepravováno do země určení za vyhovujících hygienických podmínek.
2. Při vyšetření po porážce uvedené v odst. 1 písm. e) mohou úřednímu veterinárnímu lékaři napomáhat ve zcela materiálních záležitostech asistenti vyššího vzdělání zvláště pro tento účel.

Komise může po konzultaci s členskými státy stanovit prováděcí pravidla pro tuto pomoc.

3. Z obchodu uvnitř Společenství jsou vyloučeny:

- a) čerstvé maso z kanců a z kryptorchidních prasat;
- b) čerstvé maso ošetřené přírodními nebo umělými barvivy, s výjimkou barvy pro razítkování uvedené v kapitole VII přílohy I;
- c) čerstvé maso pocházející ze zvířat, u kterých byla po porážce zjištěna buď jakákoli forma tuberkulózy, nebo přítomnost jednoho nebo více živých nebo mrtvých boubelů;
- d) části jatečných těl nebo drobů, které vykazují traumatické změny vzniklé těsně před porážkou nebo malformace či změny uvedené v čl. 3 odst. 1 písm. e);
- e) krev, která byla chemicky upravována za účelem zabránění srážení.

Článek 4

1. Příslušný ústřední orgán členského státu, na jehož území se nacházejí jatky nebo bourárna, zajistí, aby byla schválení uvedená v čl. 3 odst. 1 písm. a) a b) poskytována pouze tehdy, jsou-li dodržována ustanovení kapitol I, II a III přílohy I.

Příslušný ústřední orgán zajistí, aby dodržování těchto ustanovení stále kontroloval úřední veterinární lékař; zajistí také odnětí schválení, nejsou-li tato ustanovení dodržována.

2. Všechny schválené jatky a bourárny se zapisují na zvláštní seznamy a každým jatkám a bourárně bude přiděleno číslo veterinárního schválení. Každý členský stát předá seznamy schválených jatek a bouráren na svém území a jejich čísla veterinárního schválení ostatním členským státům a Komisi a oznámí jim případné odnětí takového schválení.

3. Má-li členský stát za to, že některé jatky nebo bourárna v jiném členském státě nedodržují předpisy, na něž je vázáno schválení, uvědomí o tom příslušný ústřední orgán uvedeného státu. Ten přijme nezbytná opatření a sdělí příslušnému ústřednímu orgánu druhého členského státu své rozhodnutí a důvody, jež k němu vedly.

Domnívá-li se tento druhý členský stát, že tato opatření nebyly učiněna nebo nejsou dostatečná, může se obrátit na Komisi, která požádá o posudek jednoho nebo více veterinárních

znalců. Shledá-li Komise na základě jejich posudků, že předpisy, na něž je vázáno schválení, nejsou dodržovány, oprávnění členské státy k předběžnému zákazu vstupu čerstvého masa pocházejícího z takových jatek nebo bourárny na jejich území.

Na žádost členského státu odpovědného za schválení odvolá Komise toto zmocnění poté, co jeden nebo více veterinárních znalců vydají nový posudek a Komise shledá, že schválení je opět oprávněné.

Veterinární znalci musejí být příslušníky jiných členských států nežli těch, jichž se spor týká.

Komise stanoví po konzultaci s členskými státy obecná prováděcí pravidla k tomuto odstavci, zejména ve věci jmenování veterinárních znalců a postupu pro vypracovávání jejich posudků.

4. I chladírenské sklady, které se nacházejí mimo jatky, jsou se zřetelem na skladování čerstvého masa pod dohled úředního veterinárního lékaře.

Příslušný ústřední orgán členského státu, na jehož území se chladírenský sklad nachází, odpovídá za schválení tohoto skladu a za případné odnětí tohoto schválení se zřetelem na skladování čerstvého masa.

Článek 5

1. Aniž jsou dotčeny pravomoci vyplývající z čl. 4 odst. 3 druhého pododstavce druhé věty, může členský stát zakázat uvádění čerstvého masa na trh na svém území, pokud:

a) hygienická kontrola v zemi určení prokáže, že je nevhodné pro lidskou spotřebu,

nebo

b) nebyl dodržen článek 3.

2. Rozhodnutí přijatá na základě odstavce 1 musí na žádost odesílatele nebo jeho zástupce obsahovat oprávnění ke zpětnému vývozu zvířat, není-li to v rozporu se zdravotními hledisky.

3. Tato rozhodnutí musí být sdělena odesílateli nebo jeho zástupci a odůvodněna. Odůvodněná rozhodnutí musí být na vyžádání sdělena bezodkladně v písemné podobě s uvedením opravných prostředků na základě platných předpisů a forem a lhůt, v nichž musí být podány.

4. Zakládají-li se tato rozhodnutí založena na zjištění infekční choroby, změny nebezpečné pro lidské zdraví nebo na hrubém porušení této směrnice, budou rovněž oznámena i s odůvodněním příslušnému ústřednímu orgánu odesílající země.

Článek 6

1. Aniž je dotčen čl. 3 odst. 3 a až do vstupu v platnost případných předpisů Evropského hospodářského společenství se tato směrnice nedotýká předpisů členských států,

A. které zakazují nebo omezují vstup těchto produktů na svá území:

a) částí jatečných těl jiných než:

1. v případě skotu

— jatečných půl a čtvrtí;

2. v případě prasat

— jatečných půl a čtvrtí;

— celých kýt na kosti;

— celých plecí na kosti;

— dorzolumbálních oblastí na kosti;

— tuku;

— hrudí.

Kusy zmíněné v posledních třech odrážkách musí vážit alespoň 3 kg;

b) drobů oddělených od jatečného těla;

c) čerstvého masa z lichokopytníků;

B. které se týkají podmínek pro schvalování chladírenských skladů uvedených v čl. 4 odst. 4 a případného odnětí tohoto schválení;

C. které se týkají ošetření porážkových zvířat látkami, jako jsou antibiotika, estrogeny, thyreostatika nebo přípravky k tenderizaci masa, které by mohly zapříčinit, že spotřeba masa bude nebezpečná nebo škodlivá lidskému zdraví;

D. které se týkají přidávání cizích látek k čerstvému masu a jeho ošetření ionizací nebo ultrafialovým zářením.

2. Tato směrnice se nedotýká právních předpisů členských států týkající se odhalení přítomnosti svalovců v čerstvém vepřovém mase.

Článek 7

1. Tato směrnice se nedotýká opravných prostředků, které poskytují právní předpisy členských států proti rozhodnutím příslušných orgánů na základě této směrnice.

2. Každý členský stát poskytne odesílatelům, jejichž čerstvé maso se stalo předmětem opatření podle čl. 5 odst. 1, právo obdržet posudek veterinárního znalce. Každý členský stát zajistí, aby měli veterinární znalci možnost stanovit, zda byly splněny podmínky čl. 5 odst. 1, dříve, než příslušný orgán přijme jiná opatření, například k likvidaci masa.

Veterinární znalec musí být státním příslušníkem jiného členského státu, než je odesílající země nebo země určení.

Komise sestaví na návrh členských států seznam veterinárních znalců, kteří mohou být pověřeni vypracováním těchto posudků. Po konzultaci s členskými státy Komise stanoví obecná prováděcí pravidla, týkající se zejména postupu pro vypracovávání těchto posudků.

Článek 8

1. Aniž jsou dotčeny odstavce 2 až 4, zůstávají veterinární předpisy členských států týkající se obchodu se živými zvířaty a čerstvým masem účinné až do zahájení používání případných právních předpisů přijatých v této oblasti Evropským hospodářským společenstvím.

2. Hrozí-li nebezpečí rozšiřování chorob zvířat v důsledku dovozu čerstvého masa na území některého členského státu pocházejícího z jiného členského státu, může dotčený členský stát přijmout následující opatření:

a) v případě propuknutí nákazy zvířat v tomto jiném členském státě dočasně zakázat nebo omezit dovoz čerstvého masa pocházejícího z napadených oblastí dotčeného členského státu;

b) v případě většího rozšíření nákazy zvířat, nebo dojde-li k propuknutí nové vážné a nakažlivé choroby zvířat, dočasně zakázat nebo omezit dovoz tohoto masa z celého území tohoto státu.

3. Členský stát musí opatření přijatá na základě odstavce 2 sdělit ostatním členským státům a Komisi ve lhůtě deseti pracovních dnů s podrobným odůvodněním.

4. Má-li dotčený členský stát za to, že zákaz nebo omezení podle odstavce 2 není oprávněný, může se obrátit na Komisi, aby neprodleně zahájila porady.

Článek 9

Nebude-li úprava dovozu čerstvého masa pocházejícího ze třetích zemí přijata Společenstvím v používání ke dni provedení této směrnice a až do doby, kdy se začne používat, nesmějí být vnitrostátní předpisy týkající se dovozu produktů pocházejících z těchto zemí příznivější, než jsou předpisy o obchodu uvnitř Společenství.

Článek 10

Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí a jejími přílohami do dvanácti měsíců od oznámení a neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Článek 11

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Lucemburku dne 26. června 1964.

Za Radu
předseda
C. HEGER

PŘÍLOHA I

KAPITOLA I

Podmínky pro schválení jatek

1. Jatky musí disponovat přinejmenším:

- a) dostatečně velkými prostorami na ustájení pro zvířata;
- b) prostorami k porázení, které musí mít takové rozměry, aby umožňovaly uspokojivý průběh porázení a které musí obsahovat zvláštní prostory pro porázení prasat;
- c) prostorami pro vyprázdnění a čištění žaludků a střev;
- d) prostorami na zpracování střev a drštěk;
- e) prostorami na skladování sádla a prostorami na skladování kůží, kožek, rohů a paznehtů;
- f) uzamykatelnými prostorami pro zvířata nemocná nebo podezřelá z nemoci, pro porázení těchto zvířat a pro uskladňování pozastaveného a zabraného masa.
- g) dostatečně prostornými chladírnami;
- h) náležitě vybavenou uzamykatelnou místností určenou výhradně pro orgán veterinární péče; místností speciálně vybavenou k provádění vyšetření na svalovce, je-li povinné;
- i) šatnami, umyvadly a sprchami, jakož i splachovacími záchody, které se nesmějí otvírat přímo do pracovních prostor; umyvadla musí mít studenou a teplou tekoucí vodu a být vybavena prostředky pro čištění a dezinfekci rukou a ručníky na jedno použití; umyvadla musí být umístěna u toalet;
- j) vybavením umožňujícím v jakémkoli okamžiku účinně provádět veterinární vyšetření tak, jak stanovuje tato směrnice;
- k) zařízením umožňujícím kontrolovat všechny vstupy a výstupy z jatek;
- l) dostatečným oddělením čisté a nečisté části jatek;

- m) v prostorách, ve kterých probíhá zpracování masa:
 - nepropustnými podlahami odolnými proti hnilobě, které lze snadno čistit a dezinfikovat a vybavené mírným svahem a odtokovým žlábkem pro odtok kapalin do kanalizační vpusti opatřené mřížkou a sifonází,
 - hladkými stěnami, které jsou nejméně do výše 3 metrů chráněny omyvatelným obkladem nebo světlým omyvatelným nátěrem a mají zaoblená spojení mezi stěnami a podlahou;
- n) dostatečnou ventilací a odvodem par v prostorách, kde se zpracovává maso;
- o) v týchž prostorách dostatečným osvětlením, přirozeným či umělým, které nezkresluje barvy;
- p) zařízením zajišťujícím přívod výlučně pitné vody pod tlakem a v dostatečném množství;
- q) zařízením přivádějícím dostatečné množství teplé vody;
- r) hygienicky vyhovujícím zařízením pro odvod odpadních vod;
- s) v pracovních prostorách dostatečným vybavením k umývání a dezinfekci rukou a pracovních pomůcek;
- t) závěsným zařízením, které umožní provádět pokud možno veškeré pracovní operace po omráčení ve visu; pokud se stahování provádí na kovových stolicích, nesmí být podléhat korozi a musí být dostatečně vysoké, aby tělo zvířete nepřicházelo do styku s podlahou;
- u) visutou dráhou pro následné zpracování čerstvého masa ve visu;
- v) vybavením zajišťujícím náležitou ochranu před hmyzem a hlodavci;
- w) nástroji a pracovním vybavením, především nádobami na bachory, z nekorodujícího materiálu lehce vymyvatelnými a dezinfikovatelnými;
- x) speciálně vybaveným prostorem pro skladování hnoje;
- y) prostorami a náležitým vybavením pro čištění a dezinfekci přepravních vozidel.

KAPITOLA II

Podmínky pro schválení bourárny

2. Bourárny musí disponovat přinejmenším:

- a) prostorami pro bourání masa oddělenými stěnami od jiných prostor;
- b) dostatečně velkými chladírenskými prostorami;
- c) náležitě zařízenou uzamykatelnou místností určenou výhradně pro orgán veterinární péče;
- d) šatnami, umyvadly a sprchami, jakož i splachovacími záchody, které se nesmějí otvírat přímo do pracovních prostor; umyvadla musí mít studenou a teplou tekoucí vodu a být vybavena prostředky pro čištění a dezinfekci rukou a ručníky na jedno použití; umyvadla musí být umístěna u toalet;
- e) v provozních prostorách:
 - nepropustnými podlahami odolnými proti hnilobě, které lze snadno čistit a dezinfikovat a vybavené mírným svahem a odtokovým žlábkem pro odtok kapalin do kanalizační vpusti opatřené mřížkou a sifonází,
 - hladkými stěnami, které jsou nejméně do výše 2 metrů chráněny omyvatelným obkladem nebo světlým omyvatelným nátěrem a mají zaoblená spojení mezi stěnami a podlahou;
- f) chladícím zařízením v provozních prostorách, aby bylo maso udržováno při stálé vnitřní teplotě nejvýše +7 °C;
- g) dostatečnou ventilací v provozních prostorách;
- h) v týchž prostorách dostatečným osvětlením, přirozeným či umělým, které nezkresluje barvy;
- i) zařízením zajišťujícím přívod výlučně pitné vody pod tlakem a v dostatečném množství;
- j) zařízením přivádějícím dostatečné množství teplé vody;
- k) hygienicky vyhovujícím zařízením pro odvod odpadních vod;

- l) v provozních prostorách dostatečným vybavením k umývání a dezinfekci rukou a pracovních pomůcek;
- m) vybavením na ochranu před hmyzem a hlodavci;
- n) nástroji a pracovním zařízením, jako např. bourárenskými stoly s vyměnitelnými deskami, nádobami, přepravními pásy a pilami z nekorodujícího materiálu, které lze snadno čistit a dezinfikovat.

KAPITOLA III

Hygiena personálu, prostor a pracovních pomůcek v jatkách a bourárnách

3. Na čistotu zaměstnanců, prostor a pracovních pomůcek jsou kladeny nejnáročnější požadavky:
 - a) zaměstnanci jsou zejména povinni nosit čistý pracovní oděv, pokrývku hlavy a v nutném případě i pokrývku týla. Osoby, které přišly do styku s nemocnými zvířaty nebo s infikovaným masem, si musí ihned poté pečlivě umýt ruce a předloktí teplou vodou a následně vydezinfikovat. V pracovních a skladovacích prostorách je zakázáno kouření;
 - b) do jatek a bouráren nesmí vstoupit žádný pes, kočka ani jiná drobná domácí zvířata. Systematicky je třeba hubit hlodavce, hmyz a všechny ostatní škůdce;
 - c) pomůcky a nástroje určené ke zpracování masa musí být udržovány v náležitém stavu a čistotě. Jsou několikrát čištěny a dezinfikovány v průběhu pracovního dne, po jeho skončení, a zejména pokud přišly do styku s choroboplodnými mikroorganismy.
4. Pracovní prostory, nástroje a pomůcky je nutno používat výlučně ke zpracování masa. Nástroje na bourání masa je nutno používat výlučně k tomuto účelu.
5. Maso nesmí přijít do styku s podlahou.
6. Použití čistících, dezinfekčních, dezinsekčních a deratizačních prostředků se nesmí dotknout zdravotní nezávadnosti masa.
7. Zpracování masa a manipulace s ním je zakázána osobám, které by mohly maso kontaminovat, a zejména:
 - a) osobám nakaženým nebo osobám podezřelým z nákazy břišním tyfem, paratyfem A a B, infekční enteritidou (salmonelózou), dyzentérií, infekční hepatitidou, spalou, nebo osobám, které jsou přenašeči původců těchto chorob;
 - b) osobám nakaženým nebo podezřelým z nákazy nakažlivou tuberkulózou;
 - c) osobám nakaženým nebo podezřelým z nákazy některou z nakažlivých chorob kůže;
 - d) osobám vykonávajícím současně činnost, která může vést k přenosu mikrobů na maso;
 - e) osobám s obvázanými rukama, s výjimkou plastické náplasti na čerstvém a neinfikovaném zranění prstu.
8. Každá osoba pracující s masem musí mít zdravotní průkaz. Průkaz potvrdí, že se nevyskytují žádné skutečnosti, které by dané osobě tuto práci znemožňovaly; je jej nutno obnovovat každý rok a rovněž pokaždé, když si to vyžádá úřední veterinární lékař, který má též právo vyžádat si jeho předložení.

KAPITOLA IV

Veterinární vyšetření před porážkou

9. Zvířata musí být vyšetřena před porážkou v den jejich příjezdu na jatky. Je-li zvíře na jatkách ustájeno déle než 24 hodin, je vyšetření nutno provést ještě jednou bezprostředně před porážkou.

10. Úřední veterinární lékař musí při provádění vyšetření před porážkou postupovat podle stavovských předpisů a za dostatečného osvětlení.
11. Vyšetření musí upřesnit:
 - a) jsou-li zvířata nakažena nějakou chorobou přenosnou na člověka nebo na zvířata či mají-li příznaky nebo nacházejí-li se ve stavu, který vyvolává opodstatněné obavy z výskytu takové choroby;
 - b) mají-li zvířata příznaky choroby nebo vykazuje-li jejich obecný stav odchylky od normálu, které by mohly učinit maso nevhodným pro lidskou spotřebu;
 - c) jsou-li zvířata unavená nebo podrážděná.
12. Za účelem obchodu s čerstvým masem uvnitř Společenství nemohou být porážena zvířata:
 - a) která mají některý z příznaků uvedený v bodu 11 písm. a) nebo b);
 - b) kterým nebyl dopřán odpočinek po dostatečně dlouhou dobu, která u zvířat unavených a podrážděných nesmí být kratší než 24 hodin;
 - c) u kterých byla zjištěna jakákoli forma tuberkulózy nebo která byla označena za tuberkulózní v důsledku pozitivní tuberkulinové zkoušky.

KAPITOLA V

Hygiena při porážení a bourání

13. Jatečná zvířata musí být po příchodu do jatek neprodleně porážena.
14. Vykrvení musí být úplné. Krev určená k lidské spotřebě musí být odchycena do naprosto čistých nádob. Vyšlehání krve nelze provádět rukou, ale pouze nástroji, které vyhovují hygienickým požadavkům.
15. S výjimkou prasat je nutno okamžitě přikročit ke stažení poražených zvířat. Pokud nejsou prasata stažena, musí být neprodleně odštetinována.
16. Vykolení je nutno provést bezodkladně a musí být dokončeno nejpozději do půl hodiny po vykrevení. Plíce, srdce, játra, slezinu a mezihrudí lze buď vyjmout, nebo nechat přirozeně upevněné na těle zvířete. Jsou-li tyto orgány vyňaty, musí být očíslovány nebo jinak označeny, aby bylo zřejmé, ke kterému tělu patří; to se vztahuje i na hlavu, jazyk, trávicím ústrojí a ostatní části zvířete, které je nutno vyšetřit. Uvedené části musí zůstat až do skončení vyšetření v blízkosti těla zvířete. Ledviny musí zůstat u všech druhů zvířat přirozeně připevněné k jejich tělu, avšak vyloupeny z vnitřního tuku.
17. Čištění čerstvého masa suchými utěrkami a nafukování není dovoleno.
18. Těla lichokopytníků, prasat a skotu s výjimkou telat musí být k hygienickému vyšetření předkládána rozřezána podélným řezem středem páteře na půlky. Podélně rozříznuta musí být též hlava prasat a lichokopytníků. Úřední veterinární lékař je pro potřeby vyšetření oprávněn vyžadovat podélné rozříznutí těla jakéhokoli zvířete.
19. Před skončením vyšetření nelze přistoupit k bourání těla ani k vyjmutí či zpracování žádné části poraženého zvířete.
20. Čerstvé pozastavené a zabrané maso, žaludky, střeva, kůže, kožky, rohy a paznehty je nutno hned, jak je to možné, převézt do zvláštních prostor.
21. Je-li krev více zvířat sbírána do téže nádoby, jsou všechny nádoby vyloučeny z obchodu uvnitř Společenství, bylo-li maso některého ze zvířat v dodávce prohlášeno za nevhodné pro lidskou spotřebu.
22. Bourání na kusy menší než půle nebo čtvrtě je povoleno pouze v bourárnách.

KAPITOLA VI

Zdravotní vyšetření po porážce

23. Všechny části těla zvířete včetně krve musí být okamžitě po porážce vyšetřeny.
24. Vyšetřením po porážce se rozumí:
- zevní prohlídka poraženého zvířete;
 - prohmatávání určitých orgánů, především plic, jater, sleziny, dělohy, vemene a jazyka;
 - naříznutí orgánů a uzlin;
 - vyhledání nepravidelností ve stavbě, barvě, zápachu a případně chuti;
 - v případě potřeby laboratorní testy.
25. Úřední veterinární lékař musí vyšetřit především:
- barvu krve, její srážlivost a případně přítomnost některých cizích tělísek v ní;
 - hlavu, hrtan, mizní uzliny zahltanové, podčelistní a průušní (Lnn. *retropharyngiales, mandibulares et parotidei*), mandle a jazyk, který musí být uvolněn tak, aby mohla být podrobně prozkoumána tlama a hltan. Mandle je nutno po vyšetření odstranit;
 - plice, průdušnici, průdušky, jícen, mizní uzliny plicního kořene a mizní uzliny kranální průdušky a středohrudí (Lnn. *bifurcationes, epenteriales et mediastinales*); průdušnice a obě průdušky se rozřezávají podélným řezem a plice řezem vedoucím na rozhraní střední a dolní třetiny kolmo na hlavní osu;
 - osrdečník a srdce, které je nutno rozříznout podélným řezem, otevřít tak obě komory a protnout srdeční přepážku;
 - bránici;
 - játra, žlučník, žlučovody, mizní uzliny jaterní a slinivky břišní (Lnn. *portales*);
 - gastrointestinální trakt, okruží, mizní uzliny žaludeční a mezenterické (Lnn. *gastrici, mesenterici, craniales et caudales*);
 - slezinu;
 - ledviny a jejich mizní uzliny (Lnn. *renales*), močový měchýř;
 - pohrudnici a pobřišnici;
 - pohlavní orgány; kravská děloha se rozdělí podélným řezem;
 - vemeno a vemenní mizní uzliny (Lnn. *supramammarii*); kravské vemeno se rozdělí dlouhým a hlubokým řezem otevírajícím oba mlékojemy (*sinus lactiferes*);
 - krajinu pupeční a u mladých zvířat klouby; v případě pochybností je krajinou pupeční nutno vést řez a naříznout i klouby;

Uvedené mizní uzliny musí být systematicky vyňaty a rozřezány podél hlavní osy na co možno nejtenčí plátky.

V případě pochybností je stejným způsobem nutno nařezat i následující mizní uzliny: vlastní podpažní mizní uzliny a podpažní mizní uzliny prvního žebra (Lnn. *axillaire propriae et primae costae*), povrchové krční mizní uzliny (Lnn. *cervicales superficiales*), hluboké krční mizní uzliny (Lnn. *cervicales profundae*), žebněkrční mizní uzliny (Lnn. *costo-cervicales*), kyčelní a bederní mizní uzliny (Lnn. *iliaci et lumbales*), sedací mizní uzliny (Lnn. *ischiatici*), podkolenní mizní uzliny (Lnn. *poplitei*), kranální sternální mizní uzliny (Lnn. *sternales craniales*) a podkyčelní mizní uzliny (Lnn. *subiliaci*).

U ovcí a koz se provádí řez srdcem a mizními uzlinami pouze v případě pochybností.

26. Dále je úřední veterinární lékař povinen provést:
- A. Vyšetření na cystercikózu:
- a) u skotu staršího šesti týdnů se vyšetřuje:
- jazyk: svalovinou se vede podélný řez po spodní straně, aniž by došlo k jeho přílišnému poškození,
 - jícen: je nutno jej oddělit od průdušnice,
 - srdce: kromě řezu popsaného v bodu 25 písm. d) je nutno vést řez od ouška předsíně srdeční ke hrotu a otevřít tak obě komory,
 - žvýkací svaly povrchové a hluboké: je nutno vést dva řezy rovnoběžné s dolní čelistí - řezy začínají na spodním okraji této čelisti a vedou až k hornímu svalovému úponu,
 - bránice: z její svalové části je nutno odstranit serózní blánu,
- b) přímo viditelná svalová hmota jatečného těla;
- u prasat se vyšetřuje: přímo viditelná svalová hmota, a to především stehenní svalovina, svalovina břišní stěny, z tukové tkáně vyjmuté bedrostehenní svaly, brániční pilíře, mezižeberní svaly, srdce, jazyk a hrtan.
- B. Vyšetření na distomatózu u skotu, ovcí a koz. Řezy se vedou na žaludeční straně jater s cílem prozkoumat žlučovody a dále pak se vede hluboký řez pod ocasatým lalokem.
- C. Vyšetření na vozňřivku u lichokopytníků se provádí podrobnou prohlídkou sliznice průdušnice, hrtanu, nosních dutin, čelních dutin a jejich větvení po rozříznutí hlavy ve střední části a po odstranění nosní přepážky.

KAPITOLA VII

Razítkování

27. Za razítkování je odpovědný úřední veterinární lékař.
28. Používá se oválné razítko široké 6,5 cm a vysoké 4,5 cm. Musí na něm být naprosto čitelně uvedeny tyto údaje:
- v horní části velkými písmeny název odesílající země,
 - uprostřed číslo veterinárního schválení daných jatek,
 - ve spodní části jedna z následujících zkratk: CEE, EEG nebo EWG.
- Písmena musí mít výšku 0,8 cm a číslice výšku 1 cm.
29. Jatečná těla se označují inkoustovým razítkem v souladu s bodem 28.
- těla s hmotností vyšší než 60 kg musí být orazítkována na každé pólce alespoň na těchto místech: vnější straně kýty, na bedrech, na zádech, na hrudí, na pleci a na pohrudnici ve hřbetní oblasti,
 - ostatní musejí být orazítkována nejméně na čtyřech místech na pleci a na vnějším straně kýty.
30. Hlava, jazyk, srdce, plíce a játra se označují inkoustovým nebo vypáleným razítkem v souladu s bodem 28. U ovcí a koz však není razítkování jazyka a srdce povinné.
31. Maso získané v bourárnách z řádně orazítkovaného jatečného těla musí být, není-li orazítkováno, označeno inkoustovým nebo vypáleným razítkem v souladu s bodem 28, v jehož středu je číslo veterinárního schválení bourárny namísto čísla veterinárního schválení jatek.

32. Jsou-li části jatečných těl nebo droby expedovány v obalech, musí být razítko ve smyslu bodů 28 a 31 otištěno na zřetelně viditelném štítku připevněném k obalu.

Na tomto štítku jsou dále vyznačeny tyto údaje:

- číslo série,
- anatomický popis dílů masa nebo drobů,
- vyznačení druhu zvířete, z něhož pochází díly masa nebo droby,
- čistá hmotnost jednotlivého balení.

Duplikát tohoto štítku musí být umístěn uvnitř každého balení.

33. Pro razítkování čerstvého masa lze použít pouze methylvioleť.

KAPITOLA VIII

Osvědčení o zdravotní nezávadnosti

34. Osvědčení o zdravotní nezávadnosti provázející maso během přepravy do země určení musí být vystaveno úředním veterinárním lékařem v době nakládky. Musí být vystaveno alespoň v jazyku země určení a musí obsahovat údaje stanovené ve vzoru v příloze II.

KAPITOLA IX

Uskladňování

35. Čerstvé maso určené pro obchod uvnitř Společenství musí být chlazené ihned po vyšetření po porážce a musí být udržováno při stálé teplotě do +7 °C pro jatečná těla jejich části a +3 °C pro droby.

KAPITOLA X

Přeprava

36. Čerstvé maso je nutno přepravovat v zapečetěných vozidlech a nádržích k tomuto účelu určených a vybavených tak, aby po celou dobu přepravy byly dodrženy teploty uvedené v kapitole IX.

37. Vozidla nebo nádrže pro přepravu čerstvého masa musí splňovat následující požadavky:

- a) jejich vnitřní stěny nebo každá jiná část, s níž může maso přijít do styku, musí být vyrobeny z materiálů odolných proti korozi, které nemohou mít vliv na organoleptické vlastnosti masa nebo je učinit škodlivým pro lidské zdraví; stěny musí být hladké, snadno omyvatelné a dezinfikovatelné;
- b) musí být vybaveny účinným zařízením chránícím maso proti hmyzu a prachu a musí být vodotěsné, aby nedošlo k odtékání tekutin;
- c) pro přepravu těl, půlek a čtvrtí musí být vybaveny nekorodujícím zařízením na přepravu masa ve visu umístěným tak, aby se maso nemohlo dotýkat podlahy; to se nevztahuje na mrazené maso v hygienickém balení.

38. Vozidla či nádrže určené k přepravě masa nesmějí být v žádném případě používány k přepravě živých zvířat nebo jakéhokoli produktu, který by mohl přepravované maso poškodit nebo kontaminovat.

39. Ve stejném vozidle či nádrži nelze zároveň s masem přepravovat žádný jiný výrobek. Žaludky lze přepravovat pouze po oprání, hlavy a nožky pouze po stažení kůže, napaření a odstranění štětín.

40. Vozidla nebo nádrže používané k přepravě masa musí být ihned po vykládce vyčištěny a vydezinfikovány.
41. Těla, půlky a čtvrti, s výjimkou hygienicky baleného mrazeného masa, je nutno přepravovat vždy ve visu. Ostatní díly a droby musí být přepravovány ve visu nebo na podpěrách, nejsou-li zabaleny nebo uloženy v nádobách odolných proti korozi. Podpěry, obalový materiál a nádoby musí být v souladu s hygienickými požadavky. Vnitřnosti musí být přepravovány vždy v odolných obalech, které nepropouštějí tekutiny a tuk. Nádoby a podpěry je možno opětovně použít teprve po vyčištění a vydezinfikování.
42. Úřední veterinární lékař se musí před odesláním ujistit, že vozidla a nádrže a podmínky nakládky odpovídají hygienickým požadavkům podle této kapitoly.

PŘÍLOHA II

VZOR

OSVĚDČENÍ O ZDRAVOTNÍ NEZÁVADNOSTI
čerstvého masa určeného pro vývoz do členského státu EHS (1)

Č.

Odesílající země

Ministerstvo

Vydávající orgán

Č. jedn. (nepovinné)

I. *Identifikace masa :*Maso původem z
(živočišný druh)

Druh výrobků

Druh obalu

Počet kusů nebo balení

Čistá hmotnost

(1) *Čerstvým masem*: se ve smyslu směrnice uvedené v bodu IV písm. b) tohoto osvědčení rozumějí všechny části vhodné pro lidskou spotřebu domácích zvířat následujících druhů: skotu, prasat, ovcí, koz a lichočopytníků, které neprošlo žádným způsobem konzervace; chlazené a zmrazené maso se nicméně pro účely této směrnice považuje za čerstvé maso.

II. *Původ masa :*

Adresa/y a číslo/a veterinárního schválení schválených jatek

.....

Adresa/y a číslo/a veterinárního schválení schválených bourárny/ren

.....

III. *Místo určení masa :*Maso je přepravováno z
(místo odeslání)do
(země a místo určení)tímto dopravním prostředkem ⁽¹⁾

Jméno a adresa odesílatele

Jméno a adresa příjemce

IV. *Potvrzení o zdravotní nezávadnosti :*

Níže podepsaný úřední veterinární lékař stvrzuje :

- a) že výše uvedené maso ⁽²⁾ – že obaly výše uvedeného masa ⁽²⁾ – jsou označeny razítkem, které dokládá, že maso jako celek pochází ze zvířat poražených ve schválených jatkách ;
- b) že maso bylo po veterinárním vyšetření provedeném podle směrnice o hygienických otázkách obchodu s čerstvým masem uvnitř Společenství uznáno za vhodné k lidské spotřebě ;
- c) že maso bylo zbouráno ve schválené bourárně ⁽²⁾ ;
- d) že maso bylo – nebylo – podrobno vyšetření na svalovce ⁽²⁾ ;
- e) že dopravní prostředky, jakož i podmínky nakládky masa v rámci této dodávky vyhovují hygienickým požadavkům podle uvedené směrnice.

V dne

Podpis úředního veterinárního lékaře

.....

⁽¹⁾ U železničních vagónů a nákladních automobilů vyznačte evidenční číslo a u letadel číslo letu.⁽²⁾ Nehodící se škrtněte.